

NÉPNEVELŐ.

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATH. NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA.

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT.

Megjelenik minden vasárnap egy ívnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy-egy példányban **ingyen**.

Előfizetési ár: egész évre 3 frt. Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

Királyi Pál-utca 13. szám

(Szent-István-Társulat).

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknel minden egyes szövegt. minden közlés után 2 kr. (4 filler) fizetendő. — Egyéb hirdetéseknel egész oldal 16 frt, fél 8 frt, negyedrészes 4 frt és egy nyolczadrész oldal 2 frt. A 30 kr. bélyegilletéket a hirdető fizeti.

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

HIVATALOS RÉSZ.

Meghívó. A magyarországi kath. tanítók százasa bizottsága méltóságos és főtisztelendő *Hornig Károly báró* veszprémi püspök úr elnöklete alatt folyó évi márczius hó 15-én d. u. 4 óraker a budapesti kath. kör helyiségeiben (Koronaherceg-utca, Szerviták háza) *értékesítet* tart, melynek tárgya: A magyarországi kath. tanítók nagygyűlése tárgysorozatának részletes és szélesebb körű megállapítása a százasa bizottság tervezetének alapján.

Budapest, 1896. márczius hó 9-én.

Dr. Komlóssy Ferencz,

*kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő,
a százasa bizottság elnöke.*

Tanképesítő vizsgálatok.

Értesítés. A budapesti képző-intézetekben az 1895 6. iskolai évi tanképesítő vizsgálatok a következő sorrendben állapítottak meg:

1. A budapesti kir. kath. nőtanítóképzőben: írásbeli tanképesítő f. év május 4., 5., 6., 7., szóbeli „ „ 18., 19., 20., jelentkezési idő a magántanulókra nézve f. évi április 15.

2. A Ranolder-intézeti tanítónőképzőben: írásbeli tanképesítő f. év május 11., 12., 13., szóbeli „ „ 26., 27., 28., jelentkezési idő a magántanulókra nézve f. évi május 1-je.

3. A budapesti kir. kath. tanítóképzőben: írásbeli tanképesítő f. év május 18., 19., 20., szóbeli „ „ 21., 22., 23., jelentkezési idő f. évi május hó 1-je.

Budapesten, 1896. márczius 10.

Schiffer Ferencz,

pápai kamarás, képezdei igazgató.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

Egy levél a „Népnevelő”-höz.

Nem tudom ugy érez-e mindenki mint én, vagy a kikkel szerencsés lehetek érintkezni, de mintha újra születünk volna, mióta a Szent-István-Társulat bőkezűsége és kegyességéből a hivatalos „Népnevelő”-t, ezt az igazi kath. szellemű lapot kapjuk. Kezdjük egymást pályatársak jobban szeretni s mindegyikben egy — egy testvért tisztelni. Azon édes vágy fogja el szívünket, hogy bár minél előbb egyesüljön a kath. tanítói kar. Oh, mily lélekemelő látvány lesz is az, midőn az ország összes vidékeről összesereglett kartársak mint testvérek ölelik át egymást, egyesülve a szent és magasztos eszmékben. S velünk lesznek a kath. egyház diszei, a tanítói kar igaz jóakarói annak jelképeül: hogy az egyház és iskola fáradhatlan bajnokai Krisztusban édes testvérek.

Lehetetlen, hogy ily magasztos egyesülésnek ne legyen áldásos hatása egyház, haza és iskolára. És ezen egyesülési vágyat ez a kedves lap éleszti bennünk; legyenek áldottak az ő megteremtőik!

És e nagynevű Társulat mennyire figyelmes irántunk, hogy a tanítót mindenben tájékozza. Itt van előttem ez a kedves, diszesen kiállított *Könyv- és Tanszerek jegyzéke*. Ez a kis könyv igen sokra megtanít bennünket: elsősorban, hogy miként rohatja le háláját minden kath. tanító e jöttendő Társulat iránt úgy, hogy önmaga művelődését is nagyban előmozdíthassa. *Ha t. i. tagjai sorába lép*, 3 frt 15 kr. oly csekély évi díj 90 iv munkáért, hogy azon kell csodálkoznunk, miért nincs már eddig ott minden tanító? Én tudom, hogy alkalmas időre vártak. És ez az ezredéves év. Mily szép dolog is lesz az, ha az ezredéves kath. tanítói nagygyűlést azon nagy horderejű ténynyel szenteljük meg, hogy mindnyájan egy nap a „Szent-István-Társulat”

tagjai közé lépünk. Tizenkétezer tanító sorakozása oly dolog volna, mely elsőbben is önmagunknak szerezne legnagyobb tiszteletet és elismerést. És mikell ehhez? Naponkint egy egész krajczart sem tenni félre e magasztos czelra.

Na oly tanító széles e hazában nincs, ki erre képtelen lenne. Csak jó akarat uraim, és menni fog minden, s rank még szép napok derülhetnek.

Másodsorban pedig arra tanít meg e könyv, hogy összes tankönyv, taneszköz és szépirodalmi szükségleteinket kizárólag csakis e kiadóhivatalban szerezzük be.

És miért? mert nem volna igaz katolikus tanító az, ki megrendeléseivel más társulatot tüntetne ki akkor, mikor ez a társulat őt figyelmével, áldozatkészségével tünteti ki és igaz kath. szellemű ajándékkal neki kedves és hasznos önművelődési eszközt és kellemes szórakozást szerez.

A kath. tanító egyik legszebb erénye: a hála, melyet jöttveői irányában mindenkor, minden rendelkezésére nyíló alkalommal gyakorol is.

Tanuljunk az idegen hitfelekezetű kartársaktól, kik semmitől sem riadnak vissza, ha felekezetük vállalatának támogatásáról van szó s tisztelettel kell hogy elismerjünk, miszerint azok javát elő is mozdítják am!

És ezért őrizzük meg mi is a társulati kiadványokról szóló könyvet, hogy bármikor, ha szükségünk van rá, kéznél legyen.

Gyakran jut a tanító olyan helyzetbe, hogy a nép, a szülők hozzá fordulnak, őt kérik fel valami ajtatossági munka vagy ajándékkönyv megszerzésénél közvetítőül. S ilyenkor igen jó szolgálatot tesz neki ez az *útmutató*.

Ha tanácsunkkal vagy megrendelésünkkel közbelépünk, kettős czélt érünk el: először a hála iránti kötelességet teljesíthetjük, s másodsorban oly szellemű műveket juttathatunk a hozzánk fordulóknak kezébe, melyek a kath. családok asztalán — ur vagy szegény legyen az, méltán helyet foglalhat, és meg lehetünk róla győződve, hogy soha sem fogunk pirulni szivességünkert.

Ami pedig az iskolát illeti, ott meg éppen az igazi kath. szellem ápolásáért, csakis itt rendeljünk meg mindent, ha még oly csekélységnek látszanék is az.

Hogy többet ne említsek a tankönyveken kívül, itt vannak az irkák.

Akárhány falu van, hol a falu boltjában ezt hiába keresik tanulóink, és ha néha-néha hoz egy csomót a kereskedő, abban ugyan nincs nagy köszönet. A legrosszabb minőségű papír az ami csak létezhetik. A szegény gyermeknek kin rajta az irás, és mégis aránylag drágán fizettetik meg.

A mely tanító beszerez magának (különösen a falukat értem) a tanév elején két-három száz darabot a fentitársulat ügynökségénél, a leg-

jobb anyaggal látja el tanulóit, — és még egy par krajczár haszna is marad, mivel vagy a szegénysorsú tanulókat segélyezi fel, avagy azt az orsz. kath. tanítói arváháznak juttatja. Akárhogy tesz: az Isten áldása azért el nem marad.

Levelező.

„Szükségesek-e a városi elemi iskolákban az önálló beszéd- és értelemgyakorlatok?”

Ha szükségesek, minő terjedelemben és módon állítandók be a tantervbe, mely tárgyakkal hozásának vonatkozásba és minő eljárást kövessen a tanító ezen tárgy tanításánál.“

Az *Orbis Pictus*tól napjainkig mindenki elismeri, a beszéd- és értelemgyakorlatok sokoldalú, helyesebben szólva általános hatású nagy értékét. Maga a feltett kérdés sem szól ellene, csupán a városi iskolákra nézve állítja fel azt a kérdést: vajjon szükséges-e ezekben e tárgy önálló tanítása. Nos hát én a tételben felvetett kérdésre így adom meg a feleletet: a) Szükségesnek tartom az önálló beszéd- és értelemgyakorlatok alkalmazását; b) valamint folytatólagosan feltétlenül alkalmazandónak jellem a népiskola tárgyaival leendő vonatkozásba hozását is.

Miért van szükség az önálló beszéd- és értelemgyakorlatra? Szükség van az önálló beszéd- és értelemgyakorlatokra, mert általok kötjük össze az életet az iskolával. Következéseiben tehát kiszámíthatatlan eredményű lenne ama lélektani hiba, mely abból származnék, hogy az iskolai élet elején a tanítás tárgyait kezdenők feldolgozni.

Mert — és ezt mi tanítók tudjuk legjobban — az iskolába feladott gyermek szavakban, kifejezésekben szegény, a nyelv szabályait csak sejtelemszerűleg használja; ismeretei, érzései töredékek s futólagos benyomásokon alapulnak.

»A gyermekek első oktatása legyen annyira érzékes és kellemes, amennyire lehet. Ne kezdje a tanító mindjárt a könyvtanítással a dolgot, hanem mulattassa a gyermeket az ő tehetségeinek megfelelő könnyű beszélgetésekkel minden oly dolgokról, melyek előtte ismeretesek s amelyek érzékeire hatnak. Mindenek előtt igyekezzék fölébreszteni és gyakorolni a gyermekek figyelmét, szoktassa őket arra, hogy érzékeiket helyesen használják, hogy jól lássanak és halljanak; szóval sokat és figyelemmel szemléljenek, s a látott és hallottakat helyesen elő tudják adni. Javítsa ki mindjárt kezdetben beszédeiket, foglalkoztassa gondolkodásukat és tudásukat annyi tárgyismeret közlésével, amennyit koruk és képességük feldolgozhat.« (Rochow szerint.) Éppen azért a tanítónak fel kell oldani, el kell háritani a beszélő tehetség nyügeit, a gyermek tökéletlen képzetait kiegészíteni, rendezni s öntudatra kell hoznia s nem szabad szó nélkül túrni a kifejezés félszégéseit; egy szóval elő kell hogy készítse a gyer-

meket a népiskolában előjövő tárgyak tanításának megértésére.

Czélunk tehát a gyermek beszélő képességének kifejlesztésén kívül minden irányú tehetségeinek fejlesztése, tökéletesítése, hogy ennek folytán a külvilágot helyesen foghassa föl s magának abból a valóságnak híven megfelelő benső képzetvilágot alkosson s így a ráhatások összesége eredményeül, a rendszeres oktatásra mintegy megérjen.

Az önálló beszéd- és értelemgyakorlatoknak ez az általános czélja minden iskolában, így tehát a városi iskolákban is fennáll, mert a hazai társadalom legnagyobb rétegében oly elemeket számlál, kiket munkásságuk elvon az othontól s így gyerekeik nevelésétől is; vagy kiknek képzettsége sok esetben korán sem elégséges arra, hogy csak az iskola támasztotta igényeket és várákosásokat is kielégítse; vagy, — de *lehetetlen* mindazokat az okokat elősorolni, melyek létjogosultságát az önálló beszéd- és értelemgyakorlatoknak beigazolják. Kétségtelen, hogy sorolhatunk ide kivételképen egyes városokból egész városrészeket, hol az önálló beszéd- és értelemgyakorlatok alkalmazása kevésbé látszik szükségesnek, de itt is a látszat vakít csak, mert e réteg gyermekeiben is talál hiányzó tökéletlen képzeteket s a későbbi oktatásra nézve szükségkép megkivántató hiányzó szemléleteket a tanító, melyeket a gyermeknek be kell szerezni, hogy így a rendszeres oktatásnál tudása szilárd alapul szolgálhasson. Már az a körülmény is elég érvt ad az önálló beszéd- és értelemgyakorlatok alkalmazásának szükségességére nézve; ha most azután figyelembe vesszük még azt is, hogy egyes városokban avagy azok külső részeiben nagy számot képvisel a nem magyarajku elem, úgy felmentlenül szükségesnek jelezhetjük a beszédgyakorlatok alkalmazását. Mert hisz a nyelv elsajátításának egyik leghathatósabb eszköze a kölcsönös beszélgetés.

Az első osztályban tehát az önálló beszéd- és értelemgyakorlatokat tartandónak jellem; még pedig tekintet nélkül arra, milyen a város társadalma. Hiszen aki otthon részesült is kellő vagy akár példás nevelésben is, szívesen hallgathatja haszonnal a tanító szájából, ha az méltóan kezeli tárgyát — a beszéd- és értelemgyakorlatokat. Kérdés most már, hogy milyen terjedelemben és módon állítsuk be e tárgyat a tantervbe?

Az önálló beszéd- és értelemgyakorlatoknak sajátlagos tárgya nincs, mint pl. a történelemnek, de egyesül bennük a gyermek első ismeretanyaga: magukban foglalják a népiskola minden tárgyát s az *összes alaki* ismereteket: bennök van az írás, olvasás, rajz előgyakorlata.

A beszéd- és értelemgyakorlatokban így minden tanulni való együtt jelenik meg.

Az anyag terjedelmét illetőleg tehát, — Nagy

László könyvéhez mérve a felosztást — mert az van legtöbb helyen alkalmazásban, — felöleljük e könyvnek mind a 6 szakaszát.

(Bár nagyon helyén lenne, ha az új püspöki tanterv mielőbb használatba vétetnék s így lehetővé tétetnék az is, hogy a Szent-István-Társulat által tervezett beszéd- és értelemgyakorlatok könyvét az elkészítéssel megbízott tanfériak az új tanterv szellemében és rendszerében minél előbb teljesen befejezzék.)

Feldolgozásuknál azonban minden iskolánál szabadon kell a tanítónak eljárni, nem lehet az ott felölt anyagot nyomról-nyomra vakon követni.

Minden iskola különleges — többé-kevésbé eltérő viszonyok között áll fenn — más a felöldi vidék és más az alföldi város iskolája: ezen viszonyokat respektálni, tanulmányozni, ismernie kell a tanítónak, hogy azok sajátosságának megfelelően formálhassa, módosíthassa anyagát. Azonban a sajátlagos viszonyok különös méltatása mellett is oda kell törekedni, hogy a minden egyes tárgy alapjának megvetése s a reá való arányos előkészítés fogvatkozást ne szenvedjen.

Eszerint Nagy László könyvének mind a 6 szakasza koncentrikus módorban osztandó be (a mi mostani szerkezetéből hiányzik).

A szemléltetés alkalmazása ne közvetve, mintegy ráutalás formájában, de közvetlenül történjék (ami szintén hiánya Nagy László könyvének) s végül azok helyett a sületlen versikék helyett, melyek oly bántóan hatnak az ember érzekeire, népköltészetünk s most már gazdag gyermek-versirodalmunk remekeiből valasszunk szellemük, kedélyük nemesítésére példákat.

(Folytatása és vége következik.)

A kath. tanítók I. országos gyűlése.

Mi a teendők?

Irta: **Lehotzky József.**

Örüljetez, örvendezzetez magyar kath. tanítók, mert régi óhajunk teljesedett: a nm. püspöki kar a kath. tanítók országos kongresszusának megtartását tehát tényleg engedélyezte. Öröm s boldogságtól váltakozva repes szívünk s milleniumi ünneplésünk most már — szeretjük hinni — fényes és a jövőre kiható lesz.

A hála és a köszönet soha el nem muló érzelmeivel fogadjuk a nméltóságu püspöki kar eme kegyelmes határozatát.

Abban a nagy munkában, mely szent István király szavára a Kárpátok bérczei s az Adria között megindult, a melynek czélja volt egy vagyonban, értelemben s munkaszeretben gazdag, érzelmeiben nemes és valláserkölcös Magyarországot teremteni sok-sok ezerévre: a kath. tanügy s vele a kath. tanítók is kivették az őket illető részt. Félig barbár vad népet hódított meg a kulturának, mely ma a művelt nyugattal a civilizációban egy nivón áll. E

nemes törekvésében az a biztos tudat lelkesítette — a mostoha díjazás daczára is — hogy az általános közműveltséget munkálva, hazafias dolgot végez, olyat, melyért egykor emléket a nemzetnek milliói fogják áldani.

Mindemellett a haladó idők s a rohamosan felszínre kapott al-liberalizmus éppen az ezredéves kath. tanügyet nehéz válságba sodorták. A vallásos nevelésnek hadat üzentek s ezen szaktának maga az omnipotens állam is szolgálatába szegődött. És a jövő, melytől sokan oly sokat várnak, ha a dolognak szabad folyást engedünk, a jelek bizonyosága szerint, még sötétebb lesz a jelennél. A helyzet nem fog javulni, a visszavonás, mely a szervezetlenségben maguk a kath. tanítók vezéremberei közt kitért, önként meg nem szűnik.

Annyi küzdelem után, melyet átéltünk, annyi nemes feladat mellett, melyek megoldása a jövőben reánk vár, a kath. tanítók országossá tömörülésének szükségessége bekövetkezett, hogy megmentse magát és így a nemzetet a jövő számára, saját magának munkája által.

Szervezkednünk kell úgy, amint még eddig nem tudtunk: *egy életérős organizmussá*; és az erre irányuló kitartó és szívós munkában megverjük azt, a mi még eddig hiányzott: *az összetartást és a nagy célok szolgálatában elsajátított fegyelműzettséget, mely a sikernek föltétele.*

Az a lépés, melyet *Dr. Komlóssy Ferenc* 6 évvel ezelőtt tett, melyért *e lapok hasábjain úgy a múltban, miként a jelenben* nehányad magammal annyit harczoltam, az isteni gondviseles eredménnyel jutalmazta meggyőződésből eredő lelkesedésünket. Ez a kongresszus Budapesten július vagy augusztus hóban lesz, s a szervező bizottság abban a reményben van, hogy munkája bár nehéz, de eredménytelen nem leend.

A lelkiismeretes munka, az önzetlen törekvés azonban sikerre vezetni csak akkor fog, ha kongresszusunk úgy tagjainak számát, valamint ezek részvétét illetőleg is, azon színonalon fog állani, a melyen annak a szóban forgó kérdések súlyát és horderejét, valamint 12 ezer tagot meghaladó tekintélyes testületét tekintve állni kell.

E végből szavunk egész súlyával, törekvésünk egész komolyságával fordulunk a magyar kath. tanítói karhoz, illetőleg a kath. tanítóegyletekhez, *hogy gyűléseiket, melyen képviselőiket kijelölik, mielőbb megtartani sziveskedjenek és csatlakozzanak azon magasztos eszméhez, mely sorsunkat enyhíteni, anyagi helyzetünket javítani igyekszik. Szeretjük hinni, hogy a magyar kath. tanítói kar szíve a nagy eszmék és nemzeti érdekek iránt dobogni meg nem szűnt. Szébb, nemesebb, minket közvetlenebbül érintő célok szolgálatába nem állhatunk soha.* És ne feledjük, hogy a csomóra kötött vesszőket gyöngre készlet nem törí, a megoldott kéve széthulló

szálait pedig szétszórja, semmivé teszi a gyöngeszél is.

A csatlakozás és országos szervezkedés szükségét érezte a püspöki kar is. Általános paedagogiai és a valláserkölcsei nevelés fontosságának proklamálásáról van szó, olyan akcióról, mely a népoktatás minden ágára kiterjed.

Kulturpolitikai kérdéseink közt legelső helyre kell tennünk a népoktatást, mert ez függ össze minden társadalmi és állami problémával, ez van nálunk a legelhagyatottabb állapotban, s ezen a legbajosabb segíteni. A mi a mostani állapotot illeti, ki kell mondani, hogy Eötvös József báró óta egyik miniszterünk sem fordított elegendő gondot a népoktatásra. A míg Gönczy élt, ő volt ennek az ügynek legfőbb vezetője, de Gönczyben, kinek sok érdemét nem vonjuk kétségbe, nem volt sem államférfiúi látás, sem elegendő energia nagyobb szabású tevékenység megindítására, s az itt meredező nagy akadályok leküzdésére. Mellé, benne a nagyon elfogult protestáns szellem is élesen kidomborult. Csáky Albin gróf beirta nevét a magyar népoktatás történetébe is, a kisedevő törvény megalkotásával, s a tanítók anyagi helyzetének némi megjavításával; de sokat ő sem tehetett az egyházpolitikai harczok korszakában. Wlassics miniszterünkben sok a jó akarat, de eddigi rövid minisztersége idején még nagyot és maradandót nem alkothatott. A legszebb reménnyel nézünk működése elé. A közoktatási miniszternek itt oly munkatársra van szüksége, kiben igen nagy tetterős, becsvágy és tudás, igen csekély hiúsággal párosul. Mert ezen a téren sokat kell dolgozni, apránként, mutatós, fénylő eredmények nélkül. Ilyen munka számára pedig magyar földön nem igen terem elismerés. Szeretjük hinni, *hogy a kath. tanítók orsz. gyűlése olykor-olykor prejudikálni fog a közokt. kormányának népoktatási kérdésekben.*

A kath. tanítók már I. orsz. kongresszusának prejudikálni kell egynemely kérdésben, melyet alább igyekszünk feltüntetni.

A népoktatásnak, jobban mondva nevelésének kérdései három főmozzanat körül csoportosulnak. *Az első kérdés bizonyos tekintetben technikai: az egyetemesen kötelező népoktatást igazán egyetemessé tenni, bevinni a gyermekeket a népiskolába. A második: benn a népiskolában az oktatást és nevelést nemzeti, vallás-erkölcsi és a mi fő: gyakorlati szempontból javítani és emelni. A harmadik: a népiskolai oktatás és nevelés hatását a népiskolán kívül megőrizni és fejlesztetni.*

Az első feladat kezdődik a gyermek iskola-
látatása előtt; a második ennek tartama
alatt; a harmadik ennek befejezése után.
Mind a három feladat igen bonyolódott és sok
más feladat megoldásával függ össze; mind a
három feladat tekintetében igen szomorú álla-
potokkal állunk szemben. Nem is lehet szó

róla, hogy ez állapotokról s a teendőkről e cikkben részletesen és behatóan szóljunk *De nagy nyereség volna magára az ügyre, ha I. orsz. gyűlésünk e kérdéseket felvenné programmjába és behatóan foglalkoznék e kérdésekkel.*

Nagyon meddő a mostani eljárás, hogy az országgyűlésen rendkívül lelkesednek a népoktatásért, de csak úgy általánosságban, határozott ismeretek, szempontok s gondolatok nélkül, mint azt legutóbb közökt. miniszterünk büdzséjének tárgyalásánál is olvastuk és tapasztaltuk. A hazafiúi lelkesedésnek jól esnek az ismeretes, kopásnak alá nem vetett, örök életű frázisok; de a dolgon nem lendítenek vele semmit. Ezért kell az orsz. ált. bizottság mellé a kath. tanítók impozáns orsz. gyűlése, hogy az *folytonos érintkezésben álljon a vidéki egyesületek munkásságával*, és soha meg nem szűnő, mozgalmas agitációt fejtsen ki a kath. tanítók körében, ébren tartsa figyelmüket szellemi és anyagi érdekeik iránt, felolvasásokban, saját szaklapunk: a Népevelőben, és pályakérdések kitűzésével ápolja a kath. tanügynek eddiglen elhanyagolt irodalmát. A testület ügyeiről vidéki és országos gyűléseiben eszmét cseréljen és tanácskozzék, országos érdekeiben mindenütt ott teremjen, emlékirataival és küldöttségeivel az ország törvényhozó termében és a kormányférfiak elfogadó termeiben. Kérjen, zaklasson, informáljon az adott körülmények között, a mint eredményesnek ígérkezik, és kitartását ne ernyessze meg a balsiker: si perdidisti numerum, incipias iterum!

Fel tehát a munkára! és I. orsz. gyűlésünk kapcsolatosan a milleniumi ünnepléssel méltó kiegészítője lesz a nagy nemzeti ünnepnek, méltó a kath. tanítók orsz. egyesületének 12 ezer tagot meghaladó arculatján.

IRODALOM.

— **Goffine Oktató és épületes könyve** harmadik átdolgozott magyar kiadása, mint a Szent-István-Társulat tagjai részére 1895-re és 96-ra tagilletmény, immár szétküldetett a tagoknak, és pedig a központban kezeltéknek saját czimükre, a tiszteleti tagokhoz osztottaknak pedig az illető tiszteleti tag urakhoz. *Akik társulati tagul 1896-ra iratkoznak be, tagilletményül az egész Goffine-t megkapják, egész vászonba kötve.* Megjegyezzük, hogy ez a Goffine-kiadás a kiállítás finomságát tekintve, túlszárnyalja a külföldön egyszerű kiadás gyanánt megjelent Goffine-keket s megközelíti a diszkiadás gyanánt megjelenteket. Mint tagilletmény is valamivel költségesebb, mint az utóbbi éveken megjelent tagilletmények voltak. De a Társulat vezetősége azt hitte, hogy amit ezen az úton többletképp kiad, azt visszakapja azáltal, hogy a szép és olcsó kiadványból tagjainak buzgólkodása folytán a tagilletményeken túl is **nagy számban** elad példányokat. A nagy 8-ad-

rétű, igen finom papíron kiállított és 74 igen szép illusztrációval ékesített, XXIV és 944 oldalra terjedő mű ára füzve 2 frt 20 kr., diszes egész vászonkötésben 3 frt, felbörkötésben 3 frt 50 kr.

A közelgő **Nagyhétre** és **Husvétra** ajánljuk a Szent-István-Társulat kiadásában megjelent következő kitünő imakönyvet, melynél jobb ájtatossági kalauzt a művelt katolikus nem talál:

— **Officium Divinum.** Kalauz a keresztény katolikus magán- és nyilvános isteni szolgálatra. II. átdolgozott kiadás. XVI és 848 oldal, 4 képpel. Budapest, 1895.

Ára füzve	2.—
Egész angol vászonkötés	3.—
Egész bőrkötés vörös metszéssel	3.50
Ugyanaz arany Metszéssel	4.—
Chagrin-kötés arany Metszéssel	5.—
Igen finom borjubőr-kötés	6.—

Kényelmesebb kezelés czéljából a nagyheti szertartások virágvasárnaptól kezdve fehérvasárnapig külön is kaphatók, külön lapszámozással. Kántoroknak, tanítóknak s mindazoknak, kik a nagyheti isteni tiszteletben részt vesznek, nagy szolgálatot tesz.

Officium Hebdomadae Sanctae. Nagyheti szertartások 388 oldal, 1 képpel. Budapest.

1893. Füzve	1.20
Egész angol vászonkötés	1.60
Egész bőrkötés vörös metszéssel	2.20
Ugyanaz arany Metszéssel	2.60
Chagrin-kötés arany Metszéssel	3.50
Igen finom borjubőr-kötés	4.—
A kettő egyben. Füzve	3.20
Egész angol vászonkötés	4.—
Egész bőrkötés vörös metszéssel	4.50
Ugyanaz arany Metszéssel	5.—
Chagrin-kötés arany Metszéssel	6.—
Igen finom borjubőr-kötés	7.—

— **A Tárkányi-féle teljes Szentírás** a következő árakon kapható: Füzve 4 frt, felbörben 6 frt, egész bőrben 7 frt 50 kr. Tömeges megrendelésnél, pl. ha 15 vagy több példányt rendelnek egyszerre, 25%-nyi árleengedést ad a társulati elnökség. *Ennél lejjebb semmi esetre sem szállhat a Társulat intézősége, mert már az eredeti bolti árak is igen alacsonyok, s a kiállítás áron is alul vannak.* Az új-szövetségből egy 8-r. külön kiadás is van egész vászonkötésben; ára 1 frt.

VEGYESEK.

A váci püspök áldozatkészsége. *Schusztler* Konstantin váci püspök két római katolikus leányiskolát szándékozik Nagykorösiön fölláttani. E végből ott is járt már *Csávolszky* József kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő, hogy a létesítendő iskolák és tanítónői lakásoknak szükséges telket vagy házat vásároljon. Több eladó házat megtekintett, de azok az említett célra vagy alkalmatlanok, vagy túlmagasra

tartott araik miatt megvásárolhatók nem voltak. Mégis ama kijelentéssel távozott, hogy ha alkalmasabb épület nem találkozónék, a megtekintettek között legnagyobb területtel bíró telket fogja a püspöknek megvételre ajánlani.

Nagylelkű plebános. *Ficzor* Károly jász-kunhalmi plebános, a ki már több mint 30 éve működik mint a község lelkésze, s már eddig is sokat áldozott kulturális czélokra, legutóbb, mint értesülünk, egy teljesen felszerelt vegyes iskolát építtetett a községnek. Az új iskolát *Konez* Menyhért jászberényi prépost-plebános szentelte föl nagy pompával. Az áldozatkész plebánosnak a vallás- és közoktatási miniszter meleg hangu leiratban mondott köszönetet.

Nemes lelkű pap. E napokban hunyt el Szegeden *Sári* Mihály 78 éves nyugalmazott plebános, a ki Szegednek egy eddig még ismeretlen jótékony czélra 20 ezer forintot hagyományozott egy alapítványra. Az öreg plebános utolsó napjáig szegényes egyszerűségben, egyedül magasztos hivatásának elt. Halála Szegeden nagy részvért keltett.

A hazaszeretet élesztése. *Ürmösi Boldizsár* Ferencz szekudvari lelkész azt az ötletet veti föl, hogy a milleniumnak az iskolákban való megünneplésekor, de azután is, az iskolás gyerekek között a szentképek mellett jutalomként magyar történeti festményeink izléses fennymaitait, metszeteit osztassa ki a közoktatásügyi kormány. Különösen oly festményekről kellene ilyen metszeteket készíteni, a melyek tárgyuknál fogva a hazaszeretet élesztésére, a magyar érzés fejlesztésére és a honfiai erény dicsőítésére alkalmasak. Tudni való, hogy az iskolás gyermekek mennyire örülnek a kapott szent kepecskének, bizonyos tehát, hogy e esinos hazafias képek a gyermekek érzületére nagy hatással lennének. A képeket azonfelül magyar, magyar-német, magyar-tót, magyar-oláh stb. magyarázó szöveggel kellene ellátni. A képeket az iskola evenként kisebb-nagyobb számban a saját költségvetésére beszerezné, tehát e metszetek készítésére a kormány segítségével vállalkozó könnyen akadna.

Egy irgalmas nénike kitüntetése. A hivatalos lap közli a következő legfelsőbb kéziratot: Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Mayer Petronella, a Szent-Ferenczrendi irgalmas nénék nagyszabeni intézete főnöknőjének a tan- és nevelésügyi, valamint a betegápolás terén szerzett érdemei elismerésül, az arany érdemkeresztet adományozom. Kelt Bécsben. 1896. évi február hó 11-én. *Ferencz József* s. k. báró *Jósika Sámuel* s. k.

Beküldetett. Tekintetes szerkesztő úr! Engedje meg, hogy e b. lap útján is tolmácsoljam halás köszönetemet a Szt-István-Társulat nagynevű elnökségének, azért a nemes áldozatkésziségeért, hogy a Hasznos-felső huta

tót ajkú telepen létesített népkönyvtárunk számára 1—111 darab népiratkát és 1 darab Goffine keresztény oktató könyvet engedélyezni kegyes volt. Kiváló tisztelettel vagyok híve: Hasznos-Felsőhuta, 1896. márczius 10. *Hamar János* áll. tanító.

Tanítói kinevezések az eperjesi egyházmegyében. Demjancsik Antal miklósvágási k.-tanító Stelbachra; Bujda Miklós kamjankai k.-tanító Miklósvágásra és Kizák Miklós hodormárki k.-tanító Kamjonkára r.-tanítóul kinevezettek.

Éneklész-tanítói kinevezések. Taar György Saarra rendes é.-tanítóul; Kabáczy Kornél Nagy-Lucskára rendes é.-tanítóul; Teszlovics Sándor Hetenyére r. k. éneklész-tanítóul; Furik György Szuszkó-Jobboviczára ideigl. é.-tanítóul; Dobej Gabor Gávára r. é.-tanítóul; Kriczkályuk János Rakospatakra r. é.-tanítóul; Kövér Bazil Ivaskófalvára r. é.-tanítóul;

Halálozások. A szentdemeteri róm. kath. hitközség, neje, gyermeke, szülők, testvérek rokonok és számos barátai nevében megtört szívvel tudatja, hogy a kedves kántortanító, jó gyermek, szerető testvér: *Havadtói József* 28 éves korában, a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után, hosszas szenvedés után, márczius 2-án éjjeli 1 órakor, testét átadta a földnek, lelkét pedig az Ég Urának. Hült temé e hó 4-én délelőtt 10 órakor tétetett a róm. kath. sírkertbe örök nyugalomra. Te ifjú valál, korán elhunytál, kereséd a boldogságot, megtaláltad, de nem a földön, hanem fenn az égben. Az örök világosság fenyeskedjek néki! — *Szita Boldizsár* b.-magyaródi kántortanító munkás életének 64-ik évében, f. hó márczius 3-án jobblétre szenderült. 39 évig volt B.-Mogyoród kántortanítója. Temetése márcz. 4-én általános részvétellel ment végbe. Ég áldása és kartársai emléke lengjen porai fölött.

RÖVID HÍREK *A nagymelteságu vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszterium* a berlebbási és repedei éneklész tanítók fizetését államsegélyvel 300 frtig kiegészítette. — *Halálozás* *Bisztrán Antal* kökönyösi r. kath. tanítót súlyos esapás érte. F. hó 6-án vesztette el szeretett nejét. 2 éves kis gyermekének gondos anyját, született Iray Juliannát, élete legszebb korában.

Királyi kitüntetés. A király *Bohemusz Károly* kassai nyugalmazott elemi iskolai tanítóknak az aranyéremkeresztet adományozta. — *Esti iskola.* Aranyos-Megyésen mult hó 23-án tartatott meg a *Marosán Kornél* tanító buzgó vezetése alatt levő esti iskola vizsgálata, a melyen a Széchenyi Társulatot Kovách Eduárd igazgató, kir. tanácsos, Jandrisics János apát plebános és Tabajdi Lajos aligazgatók képviselték. A jelenlévők a 49 tanuló szép előmenetelével mindnyájan igen meg voltak elégedve. — *Költemény-pályázat.* A budapesti katolikus-kör 200 korona jutalommal pályázatot hirdet egy vallásos irányu hazafias ódára vagy himnusra, melyet a kör milleniumi ünnepén fognának előadni. — *A szentatya jótéteményei.* A pápa, mint Rómából a lapoknak telegrafálják, a koronázási jubileuma alkalmából 18,500 lírát ajándékozott a római szegény népnek. — *A vegeszászi állami iskola* díszszázlót készített a milleniumra. — *Kinevezés.* *Vaszary Kolos* bíboros hercegprímás Ó Főmagassága *Ember Károly* budapesti kir. kath. tanítónő-képző intézeti képző-tanárt ugyancsak az angol-kisasszonyok vezetése alatt álló IV. ker. felső nép- és polgári-

iskolai tantónőképző pedagógiai tanszékére rendes tanárrá nevezte ki. — *Megerősítés.* Jankovics János képezdi helyettes tanárt a szatmári püspök Ó méltósága az ottani tanítóképzőhöz a gazdaságtan rendes tanárává nevezte ki. — *Apáca-felavatás.* A budapesti Sacré Coeur-intézetben szombaton délelőtt avatták föl apáczává Németh Mária növendékét. A fölavatási szertartást Molnár János apátplébános végezte nagy ünnepességgel. — *Milleniumi tornaverseny.* A magyar ifjúság ezen milleniumi országos ünnepélye a kiállítási igazgatóság által a Stefánia út mellett berendezendő nagy versenyterén fog megtartatni. Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter felhívást intézett az ö-szes tanintézetek igazgatóságaihoz, hogy hazafias buzgalommal mindent elkövessenek annak érdekében, hogy a versenyen minél több tanuló vegyen részt.

Szerkesztői üzenetek.

P. Sándor Zsedény és Többeknek. A Szent-István-Társulat megbízásából összegyűjtjük mindazokat a költeményeket, amelyek a milleniumi iskolai ünnepélyen szavalatra ajánlatnak s ezt, mint melléklet már legközelebb megkapják t. olvasóink. — **K. M. Környe.** Az értekezést a jövő szám hozza; már későn kaptuk. Üdvözet — **Sz. E. Koásson.** Beérkezett, bírálat alatt van. — **S. A. Nagy-Lóth.** 1. Már pedig ez ugy van; azért szükséges, hogy a tanító, amint törvényes joga megvan, azonnal jelentkezék a nyugdíjintézetbe való felvételre. Arra nézve, hogy melyik történelmi művet rendelje meg, levéllapon adunk bővebb feleletet. — **D. K. Kis-Telek.** Gyakorlat által. — **U. Y. Karos.** Beérkezett. Ha arra való lesz felhasználjuk. — **B. J. Szaár.** Közöljük. Türelem. Ama bizonyos dolgot kérem beküldeni, meglehet, hogy azt azonnal közöljük

(Folytatjuk.)

Felölös szerkesztő: **Ember Károly**

Pályázatok.

Esztergomi érseki megye.

A stepanoi róm. kath. népiskolánál két tanítói állomás 1-ső és harmadik osztályban üresedésben van, mindegyik állomás akár mikor elfoglalható. Fizetése minden egyes tanítónak évenként 300 frt, a melyet a község pénztárából vesz föl tetszése szerint, 4 méter t zifa, egy-egy szobából álló lakás. Kötelessége a rendes tanításon kívül a vasárnapi oktatást is vezetni mindegyik tanítónak, és némelykor a kántornak ének-lésben segíteni, a melytől azonban külön díjazás jár. A folyamodványok a stepanoi róm. kath. iskolaszék nagyon tisztelendő elnökségéhez nyújtandók be. Stepano, 1896. márczius 6-án. Jámbor Péter plébános.

Nyitra-vármegye krakovani plébániához tartozó **Trebete** főokközség róm. kath. iskolájánál megüresedett főtanítói állomásra pályázat hirdettetik. Javadalmazása: évi 200 frt a község pénztárából előleges havi részletekben, tandíj czimén 110 frt, tüzfűtatalány 22 frt, 1 kat. hold és 817⁰ szántó, kis káposztás, és kis házikertnek haszonélvezése = 43 frt. tisztességes lakás 2 szoba, zárt konyha, kamara és istálló. A tannyelv tót és magyar; pályázati határidő f. év márczius hó 31-ike. Felszerelt folyamodványok a krakovani plébánia hivatalhoz. u. p. Verbó, Nyitra-megye betérjesztendők.

Egy 800 frtot jövedelmező tót magyar kántortanítói állás elnyerhetése czéljából levelezzenek velem vallásos zeneértő jó kath. tanítók. Brühl József úrményi (Nyitra-m.) esp. pleb

A vásáruői kántortanítói állomásra a pályázat április 22 dikére tüzetik ki. Személyes megjelenés kívántatik. Javadalmazása készpénz a díjlevélben kimutatott czimeken 262 frt, 7 kat. hold és 1142⁰öl szántóföld, melynek $\frac{3}{4}$ részét a hitközségi hívek kötelesek megmunkálni és a termést róla behordani, 54 pm. két-

szeres buza. Lakása 3 szoba, konyha, kamara, pincze, istálló $\frac{1}{2}$ hold kert. Kérvények főt. Haskó József dunaszerdahelyi esperes-plébános urhoz küldendők.

Egri érseki megye.

A detki (Heves m.) róm. kath. népiskolánál üresedésben levő tanítói állomásra pályázat hirdettetik. Fizetése 300 frt és 50 frt lakbér, a törzsfizetés előleges havi részletekben, a lakbér pedig évnegyedenként utólagosan fizettetik Detk község, mint iskolafentartó pénztárából. Okleveles tanítók szabályszerűen felszerelt kérvényüket f. évi április 1-ig Nt. Hamza József (Detk u. p. Ludas, Heves-m.) lelkész, iskolaszéki elnök úrhoz küldjék; az állomás azonnal elfoglalandó. 1-2

A monsbéli (u. p. Borsod-Apátfalva) kántortanító-ságra márczius 31-ig pályázat hirdettetik. Egy szoba, konyha, kamra s házikertből álló lakáson kívül jövedelme: 227 frt készpénz, mintegy 12 frt tandíj, három frtnyi stóla s 40 pár után 1-1 véka rozs és 20-20 kr. Kötelessége hetenkint egyszer az isteni tisztelet alatt orgonálni és énekelni litániákat és mindennemű kántori és tanítói teendőket végezni. Kellően felszerelt kérvények Vass Imre apátfalvi lelkészhez küldendők.

A nagy eszési (Borsód-megye) róm. kath. főkegyház tanítói állomására pályázat hirdettetik. Évi javadalma: 1. A hitközségtől 270 frt. 2. Egerből 50 frt. 3. 41475 kataszt. hold jó minőségű szántóföld használat. 4. Két darab marha és két darab sertés nyári legelő. 5. Lakás, két jó szoba és 1200 öl faiskola mellék használat, úgy hogy legalább 600 öl csemetékkel legyen beültetve. Köteles a litániákat is végezni. A kellően felszerelt kérvények márczius 31-ig Nt. Zábrátzky György sajó-szögédi lelkész, iskolaszéki elnökhöz küldendők.

A sajó-örösi (Borsód-megye) róm. kath. főkegyház tanítói állomására pályázat hirdettetik. Évi javadalma: 1. Mindennapi iskolásoktól 1 frt mintegy 90-100. 2. Egerből 80 frt. 3. Iskolafentartó uraságtól 60 frt, 4 hktl. buza, 12 hktl. rozs, 4 hktl. árpa, 16 kiló só, 60 lt. főzelék, egy öl puhafa, 1000 öl kukoricaföld, melyet az uraság szánt fel és a termést behordja, 1 drb tehén téli nyári tartás, két drb sertés nyaralás. Ismétlő iskolások után 50 kr., mintegy 10 frt. Kötelessége a litániákat is végezni. A kérvények márczius hó 31-ig Nt. Zábrátzky György sajó-szögédi lelkész urhoz küldendők.

Jászberény város róm. kath. elemi külső fiasztályainál megüresedett egyik fitanítói állásra. Feltételek: 1. Megválasztandó egy évi próbaidőre választatik meg, minek leteltével kérheti a rendszeresítést. 2. Kötelessége az iskolaszék által rábizandó osztályt önállóan vezetni. 3. Fizetése az első évben 300 frt, rendszeresítés után 400 frt. 4. Faiskolakert kezelésben jártas előnybe részesül. 5. Pályázati határidő 1896. évi márczius hó 26. napja, mely idő után érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek. 6. Megválasztott állását azonnal tartozik elfoglalni. Kérvények nagyságos és főiszteendő Konez Menyhért prépost plébános urhoz, mint iskolaszéki elnökhöz czimzendők, melyhez keresztlevel, egészségi bizonyítvány, oklevél és eddigi működési okmányok is csatolandók. Kelt Jászberényben, a városi róm. kath. iskolaszéknek 1896. évi márczius 9-én tartott ülésében. Szabó Elemér iskolaszéki jegyző. 1-2

Kalocsai érseki megye.

Bikityen (Bácsm) egy I. osztályu bunjó-magyar, esetleg német magyar nyelvű tanítói állomásra f. év április 8-ig pályázat hirdettetik, melynek évi javadalma 500 frt havi előleges részletekben. Az ismétlő iskoláért külön díj nem jár. A bunjó nyelvben jártasok előnyben részesülnek. A kellőleg felszerelt okmányok fenti hatánapig nt. Kuts János esperes-plébános urhoz Bikityre küldendők. 1-2

Csanádi egyházmegye.

A szerb-bókai (Torentálm) róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettetik. Jövedelme: 400 frt készpénz, két szoba, két konyha, egy kamara, pincze, istálló-ból álló lakás 380 négyszögöl gyümölcsöző kerttel. elegendő fűtőszalma, 800 létek után megfelelő stóla és 6 frt irodai átalány; magyar mellett a német nyelv bírása

is szükséges. A felszerelt folyamodványok f. év április 26-ig a rk. iskolaszékhez czimzendők. Einökség.

1-3

Győr egyházmegye.

Alsó-Ilmitz (Mosonm) róm. kath. népiskolájához segédtanító kerestetik. Fizetése 300 frt készpénz, lakás, fűtés. Vezeti az I. osztályt, ismétlőiskolásokat, segédkezik a kántori teendőkben. Tannyelv német-magyar. Kellően felszerelt folyamodások április 1-ig Sattler Antal plébánoshoz czimzendők.

Munkácsi görög szert. egyházmegye.

A **nagy-rákoczi** (Ugoosam) alsó-végi énektanító állásra pályázat hirdetik. Jövedelem: lakás és gazdasági épületek, egy hold belsőséggel, 6³/₄ hold szántóföld, 16 köböl tengeri ágybér, 80 frt stóla, 148 frt 06 kr. tanítói fizetés. Ez állomást elnyerni óhajtó okleveles tanítók f. évi márczius hó 12-én a n.-komjáthi ker. esperesi hivatalban Nagy-Csongován jelentkezzenek. Nagy Csongova. 1896. február 25. é. **Volenszky Tamás** n.-komjáthi ker. alesperes.

2-2

Az **alsó-sáradí** (Ugoosam) éneklésztanító állomásra pályázat hirdetik. Jövedelem: lakás belsőséggel 3 hold 724¹/₂ szántóföld, 15 köböl tengeri = 60 frt, stóla 35 frt, a községtől tanításért 40 frt, állami segély 130 frt, összesen 281 frt. Okleveles kérvényezők f. évi márczius 12-én jelentkezzenek Nagy-Csongován a kerületi alesperesi hivatalnál.

Pécsi egyházmegye.

A hosszú-hetényi (Pécs mellett) róm. kath. osztálytanítói állásra pályázat nyitattik. Köteleessége: egy tanyára vezetése és a kántori teendőkben segédkezn. Javadalma: 200 frt készpénz havi előleges részletekben, butorozott szoba tütéssel és a kántortanítónál teljes ellátás. Az iskolaszék.

Nemetkeére (Tolna) a 3-ik tanítói állomásra pályázhatnak okleveles vagy legalább képezdét végzett tanítók, tanítónők is. Javadalom: 300 frt, szép lakás 400¹/₂ kert. Az állomás ideiglenes. Tannyelv német-magyar. A II. osztályt és az ismétlőbe járó leányokat tanítja. Folyamodványok felszerelve márcz. 19-ig Nemet-Keére a plébánia-hivatalhoz küldendők.

Rozsnyói egyházmegye.

A ragályi (Gömör) róm. kath. kántortanítói állomásra április 8-ra pályázat hirdetik. Fizetése: a hitközségtől készpénzben és terményekben 250 frt, államszegély 150 frt, összesen 400 frt, egy szoba, konyha és kertből álló lakás. Kérvények a ragályi róm. kath. iskolaszék elnökehez küldendők. Személyesen megjelenők előnyben részesülnek.

2-3

Az **uzapanyiti** (Gömör Kishontm) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik április hó 12 re. Jövedelme: 173 frt államszegély, congrua 58 frt 15 kr. Rozsnyóról: 61 frt 30 kr. Stóla, tandij, ruhamosás, ostyasütés, párbér, mintegy 85 frt. Van 2 hold rétje, 5 méter tűzfája. Egy szoba, konyha, kamrából álló lakása, sertésólya, fatartója és kis házikertje. 1. házhely után szarvasmarha és sertéslegeltetési joga. Kívántatik oklevél és orgonálásban való jártasság. Harangozás, gyertyagyújtás, a templomban a lelkész öltöztetése a kántort terhel. Ujabb 60 frt államszegély kérelmezett. Kellőleg felszerelt kérvények a kitett napig **Szokolovszky Géza** egyházi elnök nevére Uzapanyit, u. p. Felső-Balog czimzendők.

Székesfehérvári egyházmegye

Pátyra (Pestm) róm. kath. ideiglenes helyettes kántortanítói állás azonnal betöltendő. Fizetés egy óra 25 frt egy szobából álló lakás. Kérvény s okiratok nagyságos **Jungmayer György** czimz. kanonok, torbágyi plébánoshoz küldendők.

Váci egyházmegye.

Jóhangu kántorsegéd kerestetik. Az illető ajávkozó sziveskedjék levelezésbe érintkezni alólírottal, melyben fizetésére vonatkozólag bővebb felvilágosítást nyer. Csongrádon **Hornyik Károly** kath. kántor.

2-2

Kunhalason a róm. kath. hitközségnél egy tanítói állásra pályázat hirdetik. Fizetése: 400 frt lakkbér, 50 frt havi előleges részletekben a hitközség pénztárából, és ötödéves korpótlék. Ezért kötelessége a megválasztottnak az iskolaszék által rendelt bármelyik tanyateremben tanítás, az ismétlő iskolások tanítása ugy a fiúk tornaszatbani oktatása. Pályázati határidő 1896. április 6-ik napja bezárólag. A kérvények alulírothoz küldendők. **Véber István** plébános, iskolaszéki elnök.

1-2

Veszprémi egyházmegye.

Veese (Veszprém) róm. kath. főkközsség kántortanítói állására pályázat hirdetik folyó évi április 14-re. Jövedelme: 1. 1 szoba, 1 konyha, 1 kamra és házikertből álló lakás, 2. 6¹/₂ kat. hold szántóföld, minden munkáját hívek végzik. 3. 7 köbméter felapritott keményfa. 4. Temető kaszálás; hívek teljesítik. 5. 8 méro rozs, 1 méro buza. 6. Párbér, tandij, regálváltság, államszegélyből 102 frt 81 kr. Mindent készpénzbe számítva jövedelme 300 frt 64 kr. Tankötelesek száma 18. Tannyelv magyar. Személyes megjelenés kívántatik. Képesítő és okmányok **Somogy Lajos** plébánoshoz küldendők Veszprém-nagyszőlősbé.

1 2

Háromfa-Agarévbe (Somogym) okl. nőtlen róm. kath. segédtanító kerestetik. Fizetés évi 700 korona, lakás tütéssel. **Humor Gábor** plébános.

„Temetési Énekek, Népies búcsúztatók.“

Róm. kath. kántorok s az ezen pályára készülők használatára. Irta: **Erdélyi Sándor**, szeged-felsővárosi kántor. Legdúsabb gyűjtemény valamennyi ez időszerint létező ezirányu könyvek között, mely a használatban minden kántorra nézve nélkülözhetetlenek bizonyul, közel 400 temetési-, koporsószentelési stb. énekkel, az összes gyászszertartásokkal és 60 dallammal. Két kötet. **Kapható szerzőnél**. Ara a két kötetnek: **3 frt**, fekete vászonkötésben **4 frt 20 kr.** A két kötet egybekötve **3 frt 80 kr.** Mindkét kötet külön is — **kötetenként 1 frt 50 kr., kötve 2 frt 10 kr-jával** — megrendelhető. Lakhely, megye, utolsó posta megnevezése mellett utalványon tett megrendelésre a könyvek bérmentve, utánvét mellett a megrendelő költségén küldetnek.

Árjegyzéket küldök kívánatra

Pedálos-czimbalom, hegedű, fuvola, czitera, intona, ariston, harmonika és mindennemű mechanikai zenemű

stb. hangszerek és azok kellékéről. Kiadásomban megjelentek: Czimbalom-iskola, irta: Kuliffay Izabella, főhercegi zenetanárnő. Tartalmaz 94 dalt és számos Etüdöt, ára 3 frt 50 kr. — Czimbalmozók folyóirata, szerk. Késmárky Árpád. Előfizetés egy évre 4 frt 80 kr. Megjelenik 14 nappal egyszer, 4-6 darabbal. — Magyar tilinkó-iskola, irta: Késmárky Á. Ara 1 frt. — Mindennemű hangszerek javíttatnak.

Horváth István 6 es. és k. fensége József főherczeg udv. szállítója

Budapest, Erzsébet-körút 2 és Kerepesi-út 46. sz.